

Postoje k evropské integraci a hodnotám uplatňovaným v Evropské unii

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2007, v07-04</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>2. 4. - 9. 4. 2007</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1011</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.25, PM.27</i>
Zveřejněno dne:	<i>11. května 2007</i>
Zpracoval:	<i>Naděžda Čadová</i>

V rámci dubnového šetření Centra pro výzkum veřejného mínění hodnotili oslovení občané uplatňování vybraných hodnot v Evropské unii a prospěšnost či škodlivost evropské integrace ve vybraných oblastech. Všechny oslovené jsme se zeptali, zda se podle jejich názoru v současnosti v Evropské unii uplatňují určité hodnoty (viz tabulku 1).¹

Tabulka 1: : Uplatňování různých hodnot v rámci EU (názory respondentů v %)

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	+/-
demokracie	16	54	19	4	70/23
spolupráce	10	50	28	6	60/34
solidarita	7	41	33	10	48/43
tolerance	6	38	36	10	44/46
spravedlnost	6	27	41	16	33/57
rovnost	4	23	46	21	27/67

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

¹ Znění otázky: „Myslíte si, že se v současné době v Evropské unii uplatňují tyto hodnoty? Demokracie, rovnost, spolupráce, tolerance, spravedlnost, solidarita.“

Podle sedmi z deseti oslovených (70 %) je v rámci Evropské unie uplatňována demokracie, šest z deseti dotázaných (60 %) věří v uplatňování spolupráce. Podíl pozitivních vyjádření převyšoval podíl negativních také u uplatňování solidarity (48 % kladných odpovědí, 43 % odpovědí negativních). Podíl negativních odpovědí naopak mírně převážil v případě uplatňování tolerance (44 % respondentů se domnívalo, že je v Evropské unii uplatňována tolerance, 46 % mělo názor opačný). Nadpoloviční většina oslovených (57 %) vyjádřila názor, že v rámci EU není uplatňována spravedlnost, dvě třetiny českých občanů (67 %) nevěří, že je v Evropské unii uplatňována rovnost.

Otázka byla ve stejném znění položena respondentům již v říjnu 2002 a v dubnu 2006. Časové srovnání nabízí tabulka 2.

Tabulka 2: Uplatňování různých hodnot v rámci EU – časové srovnání (v %)

	říjen 2002	duben 2006	duben 2007
	+/-	+/-	+/-
demokracie	73/14	75/18	70/23
spolupráce	72/17	68/25	60/34
solidarita	63/22	56/32	48/43
tolerance	51/29	49/38	44/46
spravedlnost	45/33	37/51	33/57
rovnost	41/44	32/60	27/67

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

Z porovnání s předcházejícími výzkumy vyplývá, že čeští občané jsou stále skeptičtější k uplatňování všech hodnot, které jsme v rámci výzkumu sledovali. Respondenti jsou méně často než v přecházejících letech přesvědčeni o tom, že je v rámci EU uplatňována demokracie, spolupráce, solidarita, tolerance, spravedlnost a rovnost.

Všech oslovených jsme se dále zeptali, zda je podle jejich názoru evropská integrace prospěšná nebo škodlivá v oblasti hospodářství, politiky, kultury, obrany a ekologie (viz tabulku 3).²

Tabulka 3: Prospěšnost/škodlivost evropské integrace v některých oblastech (názory respondentů v %)

	rozhodně prospěšná	spíše prospěšná	spíše škodlivá	rozhodně škodlivá	+/-
ekologie	23	47	11	5	70/16
kultura	20	49	14	3	69/17
obrana	22	46	12	4	68/16
politika	9	44	27	5	53/32
hospodářství	11	36	31	12	47/43

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

Sedm z deseti oslovených českých občanů vyjádřilo názor, že evropská integrace je prospěšná v oblasti ekologie (70 %), kultury (69 %) a obrany (68 %). Nadpoloviční většina respondentů (53 %) věří, že evropská integrace je prospěšná pro politiku. V případě vlivu evropské integrace na hospodářství byla česká veřejnost poměrně rozpolcená, mírně však převážil názor, že integrace je v této oblasti prospěšná (za prospěšnou ji označilo 47 % dotázaných, za škodlivou naopak 43 %).

Také tato otázka byla respondentům položena rovněž v říjnu 2002 a v dubnu 2006. Časové srovnání nabízí tabulka 4.

² Znění otázky: „Je podle Vás prospěšná nebo škodlivá evropská integrace v těchto oblastech: hospodářství, politiky, kultury, obrany, ekologie?“

Tabulka 4: Prospěšnost/škodlivost evropské integrace v některých oblastech – časové srovnání (v %)

	říjen 2002 +/-	duben 2006 +/-	duben 2007 +/-
ekologie	78/7	70/16	70/16
kultura	70/12	68/14	69/17
obrana	71/10	74/9	68/16
politika	59/19	55/26	53/32
hospodářství	60/25	63/22	47/43

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

V porovnání se situací v říjnu 2002 byli čeští občané v dubnu 2006 a v dubnu 2007 skeptičtější k prospěšnosti evropské integrace v oblasti ekologie. Hodnocení prospěšnosti integrace v oblasti kultury se naopak prakticky nemění. V aktuálním výzkumu se respondenti stavěli kritičtěji k prospěšnosti evropské integrace v oblasti obrany a politiky. V porovnání se situací v říjnu 2002 a dubnu 2006 významně vzrostl podíl dotázaných, kteří si myslí, že evropská integrace v oblasti hospodářství je škodlivá.

O prospěšnosti evropské integrace ve všech sledovaných oblastech jsou častěji přesvědčeni mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, občané považující svoji životní úroveň za dobrou, respondenti s vysokoškolským vzděláním a voliči ODS. Kritičtěji se k procesu evropské integrace naopak staví lidé starší šedesáti let, dotázaní považující svoji životní úroveň za špatnou a voliči KSČM.